

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

на съдията Пламен Киров

Не споделям извода на мнозинството от съдиите в Конституционния съд за отклоняване като недопустимо искането на Общото събрание на Търговската колегия на Върховния касационен съд за тълкуване на чл. 12, ал. 2 от Конституцията на Република България.

В искането се поставят два тълкувателни въпроса:

- „Поставянето на политически цели“ и „извършването на политическа дейност“ представляват ли две отделни хипотези на забраната, предвидена в чл. 12, ал. 2 от Конституцията по отношение на гражданските сдружения?;
- Какви политически цели и извършването на каква политическа дейност могат да се определят като „присъщи само на политическите партии“ и поради това не могат да бъдат поставяни и осъществявани от сдруженията на гражданите?

Искането е допустимо с оглед осуетяване противоречивото прилагане на конституционната разпоредба на чл. 12, ал. 2, доколкото тя съдържа неяснота дали двете хипотези („поставяне на политически цели“ и „извършване на политическа дейност“) са предвидени от конституционния законодател в режим на кумулативност или алтернативност.

От друга страна, конституционният текст не предвижда изрично и изчерпателно кои политически цели и дейности са резервирани единствено за политическите партии. Тези цели и дейности могат да бъдат изведени по тълкувателен път от текста на чл. 11, ал. 3, предложение първо от Конституцията, който определя функциите на политическите партии в демократичната държава и плуралистичното общество. Единствено при точното и недвусмислено определяне на запазените за политическите партии цели и дейности забраната по отношение на гражданските сдружения, съдържаща се в чл. 12, ал. 2, би била ясна и категорична. Чрез точното определяне на границите на политическите цели и дейности, присъщи само на политическите партии, би се предотвратило евентуално неправомерно ограничаване на свободата на сдружаване на гражданите в Република България. Това е единственият начин, по който ще се създаде правна сигурност и ще се гарантира конституционноустановената възможност сдруженията да имат както политически цели, така и

политическа дейност, свързани със защитата на специфичните интереси на членуващите в тях граждани.

След завеждане на искането на Търговската колегия на Върховния касационен съд на 23.01.2015 г. в Конституционния съд са постъпили две становища (на 03.02.2015 г. и на 11.02.2015 г.) от множество неправителствени организации, които, без да са конституирани като страни по конституционното дело, отстояват разбираня, че искането е недопустимо (Български център за нестопанско право) или че нормата на чл. 12, ал. 2 следва да се тълкува в конкретен смисъл (Асоциация „Прозрачност без граници“, Български институт за правни изследвания, Институт за развитие на публичната среда, Риск монитор, Център за изследване на демокрацията и т.н.). Заявените от гражданските сдружения мнения противостоят на съдържащите се в искането. Това показва, че е налице един ясно очертан юридически проблем и правен спор. Поради неяснотата, съдържаща се в конституционната норма, са засегнати съществени правни интереси и Конституционният съд не може да откаже да разгледа искането за тълкуване.

По изложените съображения смятам, че искането на Търговската колегия на Върховния касационен съд е допустимо и следва да се разгледа по същество.